Pravilnik UEFA o infrastrukturi

Izdanje 2025.

Preambula

Na osnovu člana 50 (1) Statuta UEFA, usvojen je sledeći pravilnik:

I Opšte odredbe

Član 1 – Oblast primene

1.01. Ovaj pravilnik se primenjuje gdegod se on izričito spominje u specifičnom pravilniku takmičenja UEFA. Takvi pravilnici mogu sadržavati dodatne zahteve koji dopunjuju ili zamenjuju odredbe ovog pravilnika.

1.02. Ovaj pravilnik propisuje minimum strukturalnih kriterijuma koje stadion mora da ispunjava da bi bio klasifikovan u 1, 2, 3. ili 4. kategoriju UEFA (redosled je dat od najniže ka najvišoj kategoriji). Što je kategorija viša, kriterijumi su stroži i brojniji (članovi 5 – 38). Strukturalni kriterijumi primenjivi za specifične kategorije prikazani su u formi tabela u kome je prikazana gradacija kriterijuma između različitih kategorija. Strukturalni kriterijumi koji nisu prikazani u formi tabela primenjuju se za sve kategorije.

1.03. U ovom pravilniku se još utvrđuje odgovornost za nadzor usklađenosti sa strukturnim kriterijumima za traženu kategoriju stadiona, i navode uslovi pod kojima administracija UEFA može odobriti izuzetak za specifičan strukturalni kriterijum (Član 3).

1.04. Ovaj pravilnik nema uticaja na zakonske obaveze koje proističu iz nacionalnih zakona a primenjive su za objekte stadiona.

Član 2 – Veza sa pravilnicima takmičenja

2.01 U pravilnicima relevantnih takmičenja UEFA:

a. navedena je kategorija stadiona koja se kao minimum traži za utakmice takmičenja o kome je reč;
b. mogu biti definisani dodatni i/ili stroži strukturalni kriterijumi za potrebnu kategoriju od onih koji su propisani u ovom pravilniku.

Član 3 – Uloge i odgovornost

3.01 Svaki savez na čijoj se teritoriji igraju utakmice takmičenja UEFA odgovoran je za sledeće:

a. inspekcija svakog stadiona i popunjavanje odgovarajućeg onlajn obrasca kojim se potvrđuje administraciji UEFA da svaki stadion zadovoljava strukturalne kriterijume tražene kategorije stadiona;
b. da potrvdi administraciji UEFA da su nadležni javni organi obavili detaljnu inspekciju stadiona, uključujući i tribine i objekte (sistem rasvete u hitnim slučajevima, prostorije za prvu pomoć, zaštita od prodora gledalaca u zonu za igranje, itd.), i da su ti organi napismeno potvrdili da stadioni zadovoljavaju sve bezbednosne zahteve propisane primenjivim nacionalnim zakonima.

3.02 Administracija UEFA donosi odluke o stadionima koji će se koristiti, na osnovu gore navedenog obrasca i potvrde, i svih drugih informacija koje prikupi UEFA . Takve su odluke konačne.

3.03 Administracija UEFA može da obavi inspekciju bilo kog stadiona u bilo kom trenutku pre, i tokom takmičenja UEFA u kome se koriste, kako bi proverila da li su ispunjeni propisani strukturalni kriterijumi.

3.04 Administracija UEFA može da odobri izuzetak od konkretnog strukturalnog kriterijuma u slučajevima određenih poteškoća, i na osnovu obrazloženog zahteva, pod uslovom da stadion ispunjava ključne i/ili dodatne uslove za objekte kako je navedeno u pravilniku relevantnog takmičenja. Izuzeci se uvek odobravaju na ograničeni vremenski period. Takve odluke su konačne.

3.05 Vlasnik i operater stadiona moraju uložiti sve razumne napore da osiguraju da infrastruktura stadiona ispunjava najviše moguće standarde održivosti. Posebno se podstiču napori da se optimizuje:
- korišćenje energije i vode;
- rukovanje otpadom.

Za referencu treba koristiti *UEFA Smernice za održivu infrastrukturu*.

Član 4 – Definicija pojmova

4.01 Za ovaj pravilnik važiće sledeće definicije i skraćenice:

Test energetske spremnosti

U ovom kontekstu, simulacija gubitka električne energije u određenoj zoni ili sistemu. Primarni cilj je da se proceni otpornost i ispravan odgovor na problem npr. rezervni generator. Pomaže da se identifikuju slabosti u infrastrukturi napajanja električnom energijom i osigurava da rezervni sistemi budu sposobni da održavaju operativnost onog što je od najvećeg značaja tokom stvarnog scenarija zamračenja.

Test zamračene zgrade

U tom kontekstu, sprovodi se test zamračenja na celom mestu odigravanja utakmice. Ovaj test uključuje namerno prekidanje napajanja u celoj zgradi kako bi se procenilo koliko dobro sistemi zgrade, poput reflektora, funkcionišu u uslovima potpunog gubitka struje.

Takmičarska zona

Tehničke oblasti kako je definisano u IFAB Pravilima igre i sve oblasti koje prvenstveno koriste igrači i sudijski tim, kao i službena lica i službena lica i članovi tima mesta odigravanja tokom utakmice, plus pozicija četvrtog sudije, sva sedišta na tribinama koje koristi sportska delegacija bilo kojeg tima, sudijski prostor za pregled snimaka (RRA) ako se koristi VAR, tunel kroz koji prolaze igrači, svlačionice za igrače i sudijski tim, medicinska soba i stanica za doping kontrolu.

a. IFAB: Međunarodni bord fudbalskih saveza

UEFA kapacitet za gledaoce

Sva sedišta i dodeljena mesta za stajanje na stadionu koja su u skladu sa ovim propisima, minus sva mesta koja su trajno dodeljena medijima i emiterima.

VIP

Visoko rangirani gost ili službeno lice ekipa-učesnica ili UEFA-e, koji su pozvani da prisustvuju utakmici.

4.02 Bilo koji gramatički oblici muškog ili ženskog roda koji se koriste za upućivanje na ljude u različitim jezičkim verzijama ovog pravilnika koriste se samo radi čitljivosti i treba razumeti da obuhvataju ljude svakog pola, osim kada je to jasno iz konteksta.

II - Zone za igrače i zvaničnike

Član 5 – Teren

5.01 Teren mora biti ravan i iznivelisan i mora da bude u skladu sa Pravilima igre IFAB-a. Smernice možete pronaći u Smernicama UEFA za kvalitet terena. Njegova površina mora da bude zelena a linijske oznake bele boje. Takođe treba da budu ispunjeni sledeći zahtevi:

Kategorija	Dužina linijske oznake	Širina linijske oznake	Dodatni zahtevi
1 i 2	100-105m	64-68m	Instalacija za navodnjavanje terena
3 i 4	105m	68m	Automatizovani podzemni sistem za navodnjavanje Grejanje terena i/ili pokrivanje terena (u zavisnosti od lokacije i klime)

5.02 Na terenu za igru ne smeju se videti nikakve druge linije sem onih fudbalskih, definisanih u Pravilima igre IFAB-a.

5.03 Teren za igru mora da bude u potpunosti prekriven, bilo prirodnom podlogom (100% prirodna trava), pojačanom prirodnom travom (hibrid) ili veštačkom fudbalskom podlogom (100% veštačka vlakna).

5.04 Veštačka fudbalska podloga mora:

a. Da ima potreban sertifikat FIFA koji se može izdati jedino kada laboratorija akreditovana od strane FIFA istestira dotičnu podlogu, i kada se oceni da zadovoljava najnovije standarde FIFA;
b. Da ima važeći sertifikat FIFA Kvaliteta ili FIFA Pro kvaliteta koji ispunjava uslove takmičenja u vreme kada je stadion najavljen i za vreme trajanja takmičarske sezone;
c. Mora da bude u skladu sa svim uslovima važećeg nacionalnog zakona (ako postoji).

5.05 Stadioni moraju da budu izgrađeni i opremljeni na takav način, da teren bude podesan za igru u svim danima odigravanja utakmica tokom takmičarske sezone UEFA.

5.06 Nijedna fizička konstrukcija ne sme da bude na manje od 21m iznad terena za igru.

5.07 Zona odmah pored terena za igru mora da bude bezbedna po igrače, službena lica ekipe i sudije. Bilo koji strukturni element ili fiksna oprema pored terena mora biti postavljena najmanje 3 m od linijskih oznaka, kao što je navedeno u Aneksu A, i najmanje 1 m od zadnjeg dela mreže gola.

5.08 Najmanje 2 m operativnog prostora treba da bude dostupno iza bilo koje reklamne table kako bi se omogućile operacije pored terena koje uključuju decu – skupljače lopti, redare, fotografe, kamere i operatere kamera. Ako pored terena nema dovoljno prostora, možda će morati da se stavi na raspolaganje prostor na tribinama.

Član 6 – Zona za zagrevanje

6.01 Moraju se odrediti dva prostora za zagrevanje za rezervne igrače, po jedan za svaku ekipu, na istoj strani terena gde se nalazi klupa odgovarajuće ekipe. Prostori za zagrevanje moraju biti pokriveni prirodnom ili veštačkom travom, idealno istom kao što je na terenu za igru. Te dve zone za zagrevanje moraju imati istu površinu i biti iste veličine, idealno bi bilo da svaka bude dimenzija 4m x 20m ili 3m x 25m da bi istovremeno moglo da stane pet rezervnih igrača i kondicioni trener po ekipi. Ako takvi prostori nisu na raspolaganju na istoj strani terena kao i klupa odgovarajuće ekipe, mora se predvideti rešenje da to bude iza golova, iza reklamnih panoa (ako su postavljene).

6.02 Na stadionima gde su prostori za zagrevanje rezervnih igrača u blizini terena za igru, potreban je bezbednosni koridor odmah iza uzdužne linije. U principu, mora biti širok najmanje 1 m i biti označen na sledeći način:

- korišćenjem isprekidane linije (crtice od 50 cm na razmaku od 1 m) u diskretnoj nijansi iste boje kao i površina na kojoj je ocrtana;
- od ivice tehničkog prostora do korner - zastavice.

6.03 Veštačka podloga koja se koristi za zone za zagrevanje mora biti visokokvalitetna, dobro održavana I bezbedno pričvršćena za zemljište.

Član 7 – Golovi i rezervni gol

7.01 Golovi moraju da budu sačinjeni od aluminijuma ili od sličnog materijala, i prečka i stative moraju da budu oble ili elipsoidne, i da ne predstavljaju opasnost po igrače. Pored toga, moraju biti u skladu sa Pravilima igre Međunarodnog borda fudbalskih saveza (IFAB), što, preciznije, znači da:

a. rastojanje između unutrašnjih strana stativa mora biti 7.32m;
b. rastojanje od donje ivice prečke do tla mora biti 2.44 m;
c. stative i prečka moraju da budu bele boje i iste širine i dubine, koje ne smeju da prelaze 12 cm;
d. golovi moraju da budu bezbedno i čvrsto pričvršćeni za tle.

7.02 Svi dodatni stubovi koji podržavaju mrežu gola (podupirači mreže) treba da budu postavljeni pod uglom od 45 stepeni u odnosu na zadnje uglove mreže i, gde je moguće, na udaljenosti od najmanje 2 m od zadnjeg dela mreže. Ako su postavljeni između gol-linije i reklamnih panoa, ti stubovi (podupirači mreže) moraju biti prekriveni amortizujućim materijalom debljine najmanje 4 cm, kako bi se izbegle povrede igrača ili stvaranje opasnosti po bezbednost, i moraju biti ujednačene boje koja ne sme biti bela.

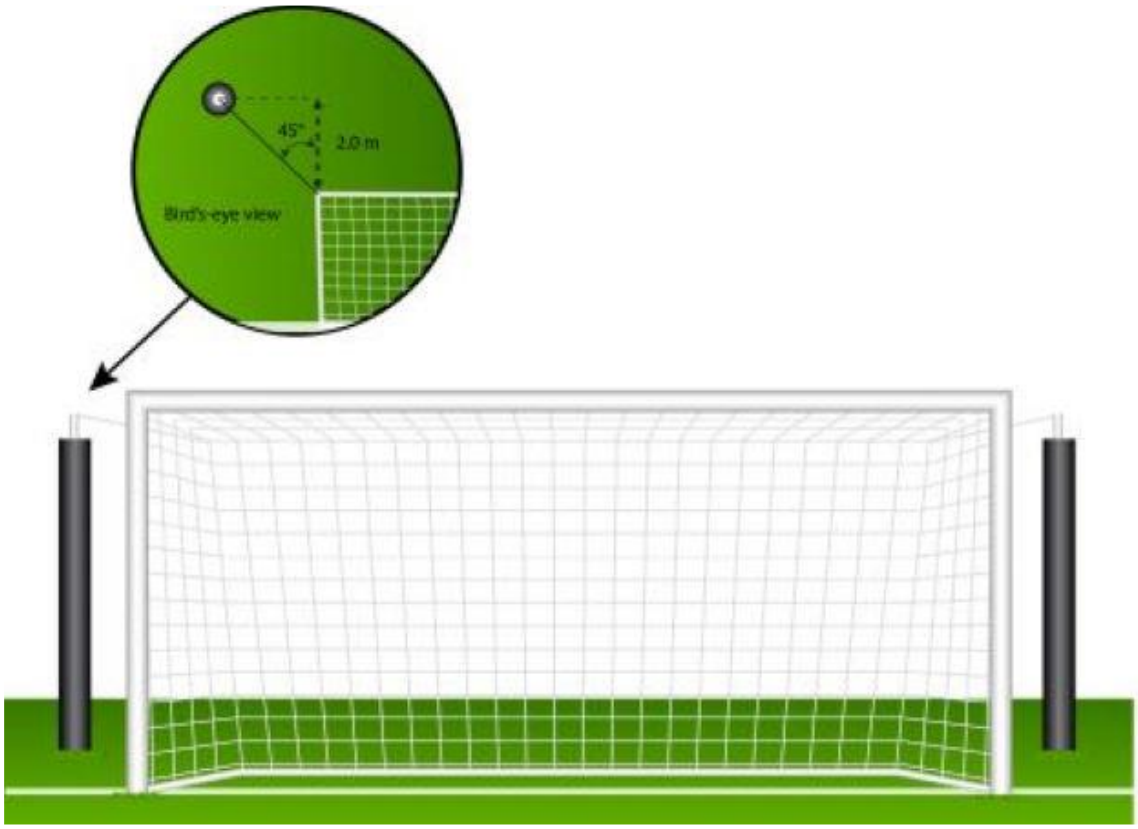

7.03 Pored toga, svi golovi (uključujući i rezervne golove) moraju da ispunjavaju sledeće uslove:

Kategorija	
1 i 2	-
3 i 4	Nikakvi dodatni strukturalni elementi ili fizička podrška ne smeju da se koriste unutar mreže gola ili u njenoj neposrednoj okolini sem prečki koje fiksiraju mrežu gola za tle i podupirača mreže gola iza i izvan mreže. Prenosivi golovi se ne smeju koristiti.

Član 8 – Pozicije klupa ekipa i četvrtog sudije

8.01 Stadioni moraju biti opremljeni sa dve klupe za timove na obe strane poprečne linije, paralelno sa uzdužnom linijom, svaka sa najmanje 20 mesta za sedenje i postavljene

najmanje 4 m od uzdužne linije, sa neometanim pogledom na ceo teren za igru. Sva sedišta moraju biti pokrivena i na odgovarajući način odvojena od publike.

8.02 Ako klupe ekipa imaju manje mesta nego što je propisano pravilima takmičenja, preostala mesta za sedenje moraju biti smeštena sa strane svake klupe ekipe (ili iza, ako su klupe ekipa na tribinama), sa pristupom svlačionicama. One moraju biti odvojene od pubilke, i, u idealnom slučaju, pokrivene. Postavka mora biti ista za obe ekipe.

8.03 Svaka tehnička zona I njene oznake moraju da budu u skladu sa Pravilima igre IFAB-a.

8.04 Za četvrtog sudiju mora se obezbediti jedno mesto sa sedištem i stolom, idealno bi bilo da bude natkriveno, i da se nalazi između klupa ekipa.

Član 9 – Protokol za isticanje zastava

9.01 Stadion mora imati najmanje pet jarbola za zastave, ili neku drugu adekvatnu vrstu konstrukcije na kojoj se mogu istaći zastave na stadionu.

Član 10 – Prostorije u takmičarskoj zoni

10.01 U principu, svi prostori u članu 11 do 14 treba da budu u istoj zgradi, blizu jedan drugom i blizu tunela za igrače, omogućavajući pristup klupama ekipa.

10.02 Svi ti prostori moraju biti očišćeni, provetreni i/ili grejani, jasno obeleženi i opremljeni stabilnom i pouzdanom wi-fi mrežom.

Član 11 – Svlačionice za ekipe i za sudije

11.01 Stadioni moraju imati najmanje po jednu svlačionicu za svaku ekipu, u idealnom slučaju sa zasebnim zonama za igrače, službena lica ekipa, fizioterapije i skladištem. Svlačionice za ekipe i za sudije moraju biti opremljene:

- tuševima sa toplom vodom
- lavaboima
- toalet papirom
- napunjenim dozatorima sapuna
- fenovima,

i moraju zadovoljavati sledeći minimum specifičnih zahteva:

Kategorija	Instalacije	Preporučene dimenzije
1 i 2	Sanitarne instalacije - 5 tuševa - 2 zasebna toaleta sa sedištem. Službeni prostor za presvlačenje igrača i ekipa • Prostor za sedenje i odlaganje odeće ili ormarići za najmanje 26 osoba, • 1 veliki frižider • 1 TV monitor (sa odgovarajućim priključcima za projektovanje) ili 1 taktička tabla Fizioterapija • 1 sto za masažu Skladištenje • 1 sto i/ili slobodan prostor za skladištenje	60 m^2
3 i 4	Sanitarne instalacije - 6 tuševa - 3 zasebna toaleta sa sedištem. Svlačionica za igrače • Prostor za sedenje i odlaganje odeće ili ormarići za najmanje 23 igrača, • 1 veliki frižider • 1 TV monitor (sa odgovarajućim priključcima za projektovanje) ili 1 taktička tabla	/ 55 m^2

Kategorija	Instalacije	Preporučene dimenzije
3 i 4	Svlačionica za zvaničnike ekipa • prostor za sedenje i odlaganje odeće ili ormarići za najmanje 7 zvaničnika ekipe • 1 sto • 2 stolice Fizioterapija • 3 stola za masažu Skladištenje • 1 sto i/ ili slobodan prostor za skladištenje (odlaganje)	20 m^2 15 m^2 5 m^2

11.02 Stadioni moraju biti opremljeni svlačionicom za glavne sudije koja kao minimum ispunjava sledeće specifične zahteve:

Kategorija	Instalacije	Preporučene dimenzije
Sve kategorije	Sanitarije • Dva tuša • 1 toalet sa sedištem Svlačionica • 1 frižider • 1 sto • 2 stolice • prostor za sedenje i odlaganje odeće ili ormarići za najmanje 4 osobe	20 m^2

11.03 U idealnom slučaju treba staviti na raspolaganje još jednu dodatnu svlačionicu pored, ili bar blizu glavne sudijske svlačionice u slučaju mešovitih sudijskih timova. Ta svlačionica mora da, kao minimum, ispunjava sledeće zahteve:

Kategorija	Instalacije	Preporučene dimenzije
Sve kategorije	Sanitarije • 1 tuš • 1 toalet sa sedištem Svlačionica • 1 frižider • 1 sto	/

	• 2 stolice • prostor za sedenje i odlaganje odeće ili ormarići za najmanje 2 osobe	

11.04 Stadioni moraju imati zagarantovan direktan, privatan i bezbedan prilaz za obe ekipe i sudije od njihovih svlačionica do zone igrališta.

Član 12 – Delegatska soba

12.01 Stadion mora imati sobu rezervisanu isključivo za delegata i sudijskog posmatrača (ako je imenovan) UEFA, iz koje se može lako pristupiti svlačionicama ekipa i sudija.

Član 13 – Prostorija za hitnu lekarsku pomoć za igrače i službena lica

13.01 Stadion mora biti opremljen sobom koja će služiti isključivo za ukazivanje prve pomoći, kako je propisano u *Medicinskom pravilniku UEFA*.

Član 14 - Stanica za doping kontrolu

14.01 Stadioni moraju biti opremljeni namenskom stanicom za doping kontrolu, kako je propisano u *Anti-doping pravilniku UEFA*.

Član 15 – Prostor za parkiranje za ekipe i zvaničnike

15.01 Stadion mora posedovati parking prostor za minimum dva autobusa, tri minibusa (kombija) i sedam automobila za ekipe i zvaničnike, u bezbednoj i sigurnoj zoni u neposrednoj blizini ulaza za igrače i službena lica. Ako se takav parking prostor ne nalazi u neposrednoj blizini ulaza za igrače i službena lica utakmice, mora se organizovati sigurna i bezbedna zona za iskrcavanje iz vozila.

Član 16 – Rasveta (reflektori)

16.01 Stadioni moraju da budu opremljeni sistemom rasvete koji je osposobljen da održava najmanje sledeći prosek osvetljenosti, mereno u skladu sa UEFA vodičem za rasvetu:

Kategorija	Horizontalna osvetljenost (Eh ave)	Vertikalna osvetljenost (Ev ave)
1	≥ 350 lux ili dovoljna da omogući domaćem emiteru da osigura adekvatan prenos utakmice.	
2	800 lux sa srazmerom uniformnosti U1h >0.4 i U2h >0.6	350 lux na svakoj referentnoj ravnini uz srazmeru U1 >0.35 i U2 >0.45
3	1200 lux sa srazmerom U1h >0.4 i U2h >0.6	750 lux na svakoj referentnoj ravnini uz srazmeru U1 >0.35 i U2 >0.45
4	1400 lux sa srazmerom U1h >0.5 i U2h >0.7	1,000 lux na svakoj referentnoj ravnini uz srazmeru U1 >0.4 i U2 >0.5

16.02 Sistem reflektora na stadionu mora se redovno održavati kako bi zadovoljio potrebne minimalne vrednosti osvetljenja. Sertifikat o osvetljenju koji važi za ceo takmičarski period mora biti izdat najviše godinu dana pre datuma prve utakmice ekipe „kod kuće“ u dotičnom UEFA takmičenju.

16.03 Pored toga, da bi se osiguralo da se utakmice mogu nastaviti u slučaju nestanka struje, mora postojati i nezavisno rezervno napajanje, i da može da omogući najmanje sledeću prosečnu horizontalnu osvetljenost:

Kategorija	Za utakmice koje se igraju pod reflektorima	Za utakmice koje se prenose
1	/	/
2	350 Eh(lux)	350 Eh(lux)
3		800 Eh(lux)
4		900 Eh(lux) ne više od 15 minuta nakon nestanka struje

16.04 Test rezervnog napajanja reflektora se mora izvoditi najmanje jednom godišnje. Sistemi za hitne slučajeve na stadionima moraju biti potpuno funkcionalni i u skladu sa zdravstvenim i bezbednosnim normama i standardima u zemlji. Da bi se proverila ispravna funkcionalnost celog stadiona, preporučuje se ispitivanje potpunog zamračenja objekta svake četiri godine.

III – Zone za gledaoce

Član 17 – Kapacitet gledališta

17.01 Stadioni moraju, kao minimum, da imaju sledeći kapacitet gledališta, kako je definisano u stavu 4.01:

Kategorija	UEFA kapacitet gledališta
1	200 gledalaca
2	1,500 sedišta
3	4,500 sedišta
4	8,000 sedišta

17.02 Najmanje 5% UEFA kapaciteta za gledaoce mora biti dostupno gostujućim navijačima u namenskom sektoru stadiona. Mora biti moguće da ovaj sektor stadiona bude odvojen od drugih sektora i svi povezani objekti i usluge (npr. sanitarni, ugostiteljski, prva pomoć) moraju biti dostupni isključivo gostujućim navijačima, dostupni i u funkciji sve dok gostujući navijači imaju pristup stadionu.

17.03 Ako se odobri izuzetak od ovih zahteva za neku kategoriju stadiona i to rezultira UEFA kapacitetom gledalaca koji je manji od minimalnog broja koji se obično zahteva,

gostujućim navijačima mora biti dostupno najmanje 5% minimalnog UEFA kapaciteta gledalaca za stadione kategorije koja se obično zahteva po pravilniku takmičenja.

Član 18 – Tribine i objekti/ prostorije za gledaoce

18.01 Sedišta za gledaoce moraju da budu pojedinačna, numerisana, čvrsto pričvršćena, otporna, sačinjena od nepropusnog, nezapaljivog materijala, i moraju imati naslon visine od najmanje 30cm mereno od površine sedišta.

18.02 Tribine moraju da budu pričvršćene za osnovu koja podnosi opterećenje, i ne smeju da kao osnovu imaju, ili da sadrže, cevastu strukturu / skelu. Materijal, dizajn i konstrukcija tribina moraju jasno biti namenjeni za trajnu upotrebu.

18.03 Stajanje, terase, platforme, klupe i sedišta bez naslona su dozvoljeni / zabranjeni kako sledi:

Kategorija	
1. kategorija	Dozvoljeno, pod uslovom da su klupe i sedišta bez naslona čvrsto pričvršćeni.
Od 2. do 4. kategorije	Zabranjeno

18.04 Stadioni moraju da budu u dobrom stanju, i sve javne zone moraju da budu dobro očišćene i osvetljene. Ne sme biti nikakvih nepričvršćenih materijala (npr. kamenje, beton) koji mogu da predstavljaju opasnost, da budu bačeni ili na druge načine zloupotrebljeni.

18.05 Zone gledališta moraju da imaju neometanu vidljivost terena za igru.

18.06 U svakom sektoru moraju biti na raspolaganju objekti za hranu i osveženje, moraju biti pristupačni i ostati otvoreni dokle god gledaoci imaju pristup sektoru. Cene keteringa za gostujuće navijače ne smeju biti veće od onih za domaće.

Član 19 Sanitarni objekti za gledaoce

19.01 U svim sektorima stadiona mora da se obezbedi dovoljan broj stalnih, čistih i higijenskih sanitarnih objekata, ravnomerno raspoređenih u svim sektorima stadiona na osnovu proporcije sa minimum 25% sanitarnih objekata namenjenih ženama. Sanitarni objekti moraju da rade sve dok gledaoci imaju pristup stadionu. Ove zone moraju biti svetle, čiste i higijenske i moraju se održavati u tom stanju tokom svakog dana odigravanja utakmice.

Sanitarne prostorije moraju biti opremljene:
- toaletima/pisoarima koji se ispiraju;
- lavaboima sa čistom vodom;
- toalet papirom;
- ubrusima i/ili sušačima za ruke;
- napunjenim dozatorima sapuna, čvrsto pričvršćenim.

19.02 Stadioni moraju biti u stanju da opsluže 80% gledalaca koji su muškarci, poštujući, kao minimum, sledeće:

- 1 toalet sa sedištem i 1 lavabo na 250 muških gledalaca;
- 1 pisoar na 125 muških gledalaca.

Istovremeno, da bi bile moguće varijacije u demografiji od utakmice do utakmice, stadioni moraju biti u mogućnosti da opsluže najmanje 25% gledalaca koji su žene, poštujući, kao minimum, sledeće:

- 1 toalet sa sedištem i 1 umivaonik na 120 gledalaca u sektorima za domaće navijače;
- 1 toalet sa sedištem i 1 umivaonik na 80 ženskih gledalaca u sektoru za gostujuće navijače.

Takođe treba obratiti pažnju na smeštaj različitih polova.

Član 20 Prostorije za prvu pomoć za gledaoce

20.01 U svakom sektoru stadiona mora postojati kompletno opremljena prostorija za ukazivanje prve pomoći gledaocima, koja je odobrena od strane nadležnih lokalnih vlasti, i da bude u funkciji doklegod gledaoci imaju pristupa tom sektoru. Objekti za prvu pomoć u sektorima opremljenim objektima za gledaoce sa invaliditetom moraju biti dostupni svim gledaocima.

20.02 Minimalni zahtevi u pogledu objekata prve pomoći za gledaoce navedeni su u *UEFA minimalnim medicinskim zahtevima za gledaoce.*

20.03 Svi objekti-prostorije za prvu pomoć moraju da budu jasno obeleženi, a prilazi tim objektima jasno označeni.

Član 21 – Putevi prilaza, izlaza i kretanja za publiku

21.01 Prilazne putanje ka stadionu, ulazi, izlazi i sve javne zone unutar stadiona moraju biti jasno naznačene i sa adekvatnim oznakama za usmeravanje gledalaca ka njihovim sedištima i od njih, na primer slovima i brojevima ili u obliku međunarodno prepoznatljivih piktograma. Oznake treba da budu takve da ih prepoznaju i daltonisti. Smernice se mogu naći u *UEFA smernicama za pristupačnost*.

21.02 Ulazne kapije i/ili obrtni krstovi moraju da budu tako dizajnirani da bi se izbegle gužve i omogućio neometan 'protok' posetilaca.

21.03 Na svakom ulazu moraju se istaći osnovna pravila u kojima su navedeni zabranjeni predmeti, idealno u formi međunarodno priznatih piktograma.

21.04 Sve javne prilazne putanje, putanje javnog prilaza, izlaza i kretanja moraju se jasno razlikovati od zona za sedenje. Ulazne kapije, izlazne kapije i vrata moraju biti u funkciji, i označeni znacima koji su univerzalno razumljivi.

21.05 Sva vrata i kapije koja su u sastavu putanja za izlaz i evakuaciju, i sve kapije koje vode od javnih zona ka terenu za igru (ako je primenjivo) moraju da budu:
a. ispravna i dizajnirana tako da mogu da ostanu nezaključana (ali pod kontrolom ljudskog kadra) dok su gledaoci na stadionu
b. da se otvaraju u smeru izlaznih i evakuacionih puteva.

21.06 Pored toga, stadioni moraju da ispunjavaju sledeće kriterijume po pitanju kontrole pristupa:

Kategorija	Dodatni zahtevi za kontrolu pristupa
1 i 2	/
3 i 4	Svi javni ulazi moraju da budu opremljeni obrtnim krstovima i elektronskim sistemom kontrole ulaznica dizajniranim da se spreči upotreba falsifikovanih ulaznica i centralnom punktu prenese stopa protoka lica u realnom vremenu i broj ulazaka u cilju sprečavanja prenatrpanosti na stadionu u celini, ili u pojedinačnim sektorima. Treba da postoji 1 obrtni krst na svakih 660 gledalaca.

Član 22 – Sistem rasvete u hitnim slučajevima

22.01 U cilju bezbednosti, i usmeravanja gledalaca i osoblja u slučaju opšteg nestanka svetla, na stadionu mora postojati rezervni sistem rasvete u hitnim slučajevima, koji mora da bude odobren od strane nadležnih lokalnih vlasti, koji pokriva sve zone stadiona, uključujući i sve izlazne i evakuacione puteve, i da je priključen na rezervno napajanje.

Član 23 – Razglasni sistem

23.01 Stadion mora da bude opremljen elektronskim sistemom javnog razglasa sa zvučnicima preko koga se mogu saopštavati govorne poruke u svim zonama stadiona istovremeno.

23.02 Razglas mora biti povezan na rezervno napajanje i dovoljno glasan da se čuje i unutar i izvan stadiona, u svim okolnostima.

Član 24 – Objekti za gledaoce sa invaliditetom

24.01 Na stadionu moraju postojati namenski posebni putevi za ulaz, izlaz i sedišta za gledaoce sa invaliditetom i njihove pomagače.

24.02 Sva takva sedišta moraju da imaju nesmetan pogled na teren za igru i da budu jasno numerisana. Pored toga, svi prostori za invalidska kolica moraju biti obeleženi međunarodnim znakom invalidnosti na podu i da budu pored fiksnog sedišta za pratioca ili ličnog asistenta. Smernice se mogu naći u *UEFA smernicama za pristupačnost*.

24.03 Stadioni moraju biti opremljeni prostorima namenjenim osobama u invalidskim kolicima.

Preporučeni udeo prostora za osobe u invalidskim kolicima za domaće navijače je 0,5% UEFA kapaciteta za gledaoce rezervisano za domaće navijače, a minimalni zahtev je 0,1%.

Minimalni zahtev za gostujuće navijače je kako je navedeno u tabeli ispod:

UEFA kapacitet gledališta	Mesta za invalidska kolica za gostujuće navijače
Do 200	2
201 – 1500	4
1501 – 4,500	6
4,501 – 8000	8
8,001 – 20,000	10
20,001 – 30,000	12
30,001 – 40,000	15
40,001 i više	20

24.04 Navijačima sa invaliditetom treba omogućiti da sede sa ostalim navijačima svog tima. Ako nije moguće smestiti gostujuće navijače sa invalidskim kolicima u sektor za gostujuće navijače, mora se obezbediti sigurna i bezbedna alternativa.

24.05 Stadioni moraju imati lako dostupne i namenske ugostiteljske i sanitarne objekte u sektorima u kojima se nalaze mesta za hendikepirane gledaoce.

24.06 Ugostiteljski objekti treba da imaju prioritetne prilaze za gledaoce sa invaliditetom koje vode do nižeg pulta koji je dostupniji za gledaoce sa invaliditetom.

24.07 Stadioni moraju da obezbede sledeći minimalni odnos stalnih, čistih, higijenskih i potpuno dostupnih sanitarnih objekata za osobe u invalidskim kolicima unutar stadiona. Oni ne bi trebalo da budu udaljeni više od 40m od prostora za osobe u invalidskim kolicima, unutar istog sektora, i da budu potpuno opremljeni u skladu sa *UEFA smernicama za pristupačnost*.
- Najmanje 1 za do 15 korisnika invalidskih kolica.
- 1 dodatni za svakih 10 dodatnih korisnika invalidskih kolica.

Član 25 –Mesta i zona za VIP zvanice

25.01 Na stadionima mora postojati sledeći minimum broja VIP mesta (sedišta):

Kategorija stadiona	Broj sedišta
1. i 2.	50
3.	75
4.	100

25.02 VIP sedišta moraju biti natkrivena i smeštena, u visini između dve linije šesnaesterca i što bliže središnjoj liniji (igrališta).

25.03 Stadioni moraju da poseduju posebno namenjenu zonu za ugošćavanje VIP zvanica, do koje je lako prići sa VIP sedišta.

25.04 Zone za ugošćavanje i skajboksovi treba da budu dostupni i korisnicima invalidskih kolica.

Član 26 – Parking prostori za VIP lica, ostale goste i za personal

26.01 Stadioni moraju imati na raspolaganju sledeći minimum broja mesta za parkiranje u sigurnoj i bezbednoj zoni za VIP zvanice, ostale goste i personal:

Kategorija stadiona	Parking mesta
1	20
2	50
3	100
4	150

26.02 Stadioni moraju imati adekvatna, i dovoljan broj mesta za iskrcavanje putnika i parking mesta za lica sa invaliditetom i sa poteškoćama u kretanju, u skladu sa lokalnim standardima.

Član 27 – Kontrolna soba

27.01 Kontrolna soba mora biti rezervisana za osoblje i službena lica koja imaju sveukupnu odgovornost za sva pitanja vezana za bezbednost, sigurnost i službu, odnosno za glavnog policijskog službenika, službenika za bezbednost na stadionu i njihovo osoblje. Kontrolna soba mora da ispunjava sledeće uslove:

Kategorija	Osnovni objekti	Dopunski zahtevi
1	/	/
2	Kontrolna soba sa pregledom unutrašnjosti čitavog stadiona, opremljena radio komunikacijom kojom se omogućava komunikacija između zaposlenih i službenih lica odgovornih za bezbednost i sigurnost na stadionu.	/
3 i 4	Kontrolna soba sa pregledom unutrašnjosti stadiona, opremljena radio komunikacijom kojom se omogućava komuniciranje između zaposlenih i službenih lica odgovornih za bezbednost i sigurnost na stadionu.	Mora da bude opremljena monitorima u boji koji su povezani sa unutrašnjim zatvorenim TV sistemom (CCTV), i dodatnim monitorima koji prikazuju podatke uživo elektronskog sistema kontrole ulaznica.

Član 28 – Unutrašnji zatvoreni TV sistem (CCTV)

28.01 Što se tiče unutrašnjeg zatvorenog TV sistema stadioni moraju da ispunjavaju sledeće uslove:

Kategorija stadiona	
1 i 2	/
3 i 4	Unutrašnji zatvoreni TV sistem (CCTV) koji koristi kamere za nadzor u boji sa funkcijama panoramski prikaz, funkcijom »tilt« (nagib?) i funkcijom zumiranja, i pokriva sve prilaze stadionu i ulaze, i sve javne zone u okviru stadiona. Zone u unutrašnjosti stadiona koje se ne mogu videti direktno iz kontrolne sobe moraju se pokriti untutrašnjim zatvorenim TV sistemom. Kamere moraju da budu takve da snimaju i pokretne slike i da načine i »zamrznute« snimke.

IV – Zone za emitere i medije

Član 29 - Radna zona za medije

29.01 Stadioni moraju da imaju najmanje jednu prostoriju opremljenu stolovima, priključcima za struju i internet konekcijom koju će predstavnici medija koristiti kao radni prostor.

29.02 Radna zona za medije mora da sadrži sledeći minimum radnih pozicija za predstavnike medija:

Kategorija stadiona	
1	10
2	20
3 i 4	30

Član 30 – Radna zona za fotografe

30.01 Radni prostor za fotografe mora da sadrži stolove, stolice i utičnice, da ima pouzdanu i stabilnu internet konekciju i da može da ponudi direktan pristup terenu. To može biti namenski deo radnog prostora za medije (čija ukupna veličina mora da se prema potrebi poveća), ali je zasebna prostorija poželjna. Mora biti u stanju da primi sledeći minimalni broj radnih pozicija:

Kategorija	Minimum broja radnih pozicija za fotografe
1 i 2	/
3	15
4	20

Član 31 – Sedišta za medije

31.01 Stadioni moraju imati poseban prostor na tribinama koji je rezervisan za predstavnike pisane štampe i radio komentatore. Ona moraju da budu natkrivena i centralno pozicionirana (tj. između linija šesnaesterca), idealno na istoj strani gde je i platforma glavne kamere, sa neometanim pogledom na čitav teren i njegovu neposrednu blizinu i lak pristup drugim prostorima za medije.

31.02 Pored toga stadioni moraju da ispunjavaju sledeće uslove u vezi sa natkrivenom zonom za smeštaj medija:

Kategorija	Minimum broja mesta	Minimum broja sedišta sa stočićem
1	10	5
2	20	10
3	30	15
4	60	30

31.03 Svaki desk mora da bude dovoljno veliki da bi mogao da se na njega stavi laptop, i mora da ima priključak za struju i internet konekciju.

Član 32 – Pozicije za komentatore emitera

32.01 Stadioni moraju da imaju sledeći minimum broja mesta za komentatore emitera:

Kategorija	Minimum broja komentatorskih pozicija
1	1 (samo za utakmice koje se prenose)
2	3
3	5
4	10

32.02 Komentatorska mesta moraju da budu natkrivena i pozicionirana u središnjem delu glavne tribine između dve linije šesnaesterca, sa iste strane gde se nalazi i glavna platforma za kameru. Sa njih se mora imati neometan pregled čitavog igrališta i njegove neposredne blizine, da se sa njih može lako doći do ostalih zona za medije, i moraju biti bezbedna, i dostupna samo za ovlašćena lica. Tu mora biti dovoljno mesta iza sedišta kako bi i drugi komentatori mogli da se kreću ka svojim pozicijama.

32.03 Svaka komentatorska pozicija mora biti opremljena radnim stolom širine od najmanje 180cm, sa najmanje tri sedišta, da ima telefonsku liniju, napajanje strujom, osvetljenje i internet konekciju.

Član 33 – Platforme za kamere

33.01 Da bi se obezbedio optimalan kvalitet slike, sve platforme kamera moraju:

- da budu iznivelisane;

- da budu čvrste
- da budu stabilne (da ne vibriraju);
- da pružaju nesmetan pogled na ceo teren za igru i njegovu neposrednu blizinu;
- da budu pokrivene;
- baza platforme mora da ima glatku, neklizajuću podlogu;
- mora da bude bezbedna i stabilna za pristup;
- da pružaju zaštitu sa svih strana pomoću štitnika u visini od najmanje 75 mm

33.02 Platforma glavne kamere mora biti postavljena tačno u ravni sa središnjom linijom, okrenuta od zalazećeg sunca. Mora biti postavljena na visini iznad terena koja garantuje optimalan i nesmetan pogled na celo polje za igru i njegovu neposrednu blizinu i, u principu, kada se fokusira na centralnu tačku na terenu, da bude pod uglom od 12 do 15 stepeni u odnosu na horizontalnu ravan.

33.03 Pored toga, glavna platforma za kamere mora da ispunjava sledeće uslove:

Kategorija stadiona	Platforma glavne kamere
1	Najmanje 2m širine x 2m dubine, da bi mogla da se smesti jedna kamera (samo za utakmice koje se emituju)
2 i 3	Najmanje 4m širine x 2m dubine, da bi mogle da se smeste dve kamere
4	Najmanje 6m širine x 2m dubine, da bi mogle da se smeste najmanje tri kamere

33.04 Dodatne platforme za kamere su potrebne kako sledi:

Kategorija stadiona	Platforme za dodatne kamere
1 i 2	Kao za kategorije 3 i 4 ako se stadion koristi za takmičenje ili za kolo takmičenja za koje je predviđen VAR
3 i 4	Dve platforme za kamere od 16m, svaka najmanje, smeštene na istoj strani i na istoj visini kao i platforma glavne kamere, sa dimenzijama najmanje 2m širine x 2m dubine svaka, da bi mogla da se smesti jedna kamera u ravni sa linijom šesnaesterca
4	Jedna platforma za kamere sa reverznim uglom, pozicionirana naspram glavne kamere, najmanje 2m širine x 2m dubine, da bi mogla da se smesti najmanje jedna kamera. Dve platforme za kamere smeštene na tribinama, po jedna iza svakog gola, svaka od najmanje 2m širine x 2m dubine da se smesti jedna kamera na visini koja omogućava nesmetan pogled na mesta izvođenja penala, iznad prečke.

Član 34 – Studiji emitera

34.01 Stadioni moraju da budu opremljeni prostorijama koje ispunjavaju sledeće zahteve, i koje mogu da se koriste kao TV studio, ako je potrebno:

Kategorija	Minimum broja prostorija	Dimenzije - minimum	Dodatni zahtevi
1 i 2	1	Dužina 5m x širina 5m x visina 2.5m	/
3	2	Dužina 5m x širina 5m x visina 2.5m	/
4			Najmanje jedan od dva TV studija mora da bude studio sa pogledom na teren, sa neometanim pregledom čitavog igrališta.

Član 35 – Pozicije za blic intervjue

35.01 Stadioni moraju biti opremljeni jednom zonom između terena i svlačionica gde mogu da se obave intervjui emitera uživo.

35.02 Pored toga zona koja je određena za pozicije za blic-intervjue mora da ispunjava sledeće uslove:

Kategorija	Dodatni zahtevi
1 i 2	/
3 i 4	Dovoljno prostrana da bi mogle da se smeste najmanje četiri pozicije, svaka od kojih 4m dubine x 3m širine

Član 36 – TV kompleks

36.01 Stadioni moraju da imaju bezbednu zonu koja se može koristiti kao kompleks za parkiranje spoljašnjih kombija TV kompanija za emitovanje (reportažna kola). Ta zona mora da bude najmanje sledećih dimenzija:

Kategorija	Minimum dimenzija kompleksa
1	300 m^2
2	400 m^2
3	600 m^2
4	1,000 m^2

36.02 TV kompleks mora:

a. da se nalazi pored stadiona, idealno sa iste strane gde i platforma za glavnu kameru, sa raspoloživim priključkom za napajanje električnom energijom;
b. da ima čistu, čvrstu i ravnu parking površinu za velika i teška vozila (tj. kamione težine ›40 tona);
c. da imaju dovoljno dobar drenažni sistem kako kablovi, oprema ili vozila ne bi bili u opasnosti od kontakta sa stajaćom vodom;
d. da bude bez ikakvih prepreka, kao što je drveće, građevine i ivičnjaci, i da vozila za hitne slučajeve imaju neometan pristup tom kompleksu;
e. da se sa njega, ili pruža jasan, neometan pogled od jugozapadnog ka jugoistočnom horizontu, ili da bude u krugu od 50m od zasebne zone satelitskog aplink-a (mereno od ivice TV kompleksa);
f. Mora biti osvetljen do prosečne vertikalne osvetljenosti od najmanje 100 luksa kako bi emiteri mogli da rade noću;
g. Mora da sadrži dovoljno objekata, kao što su kante za smeće i toaleti.

Član 37 – Soba za konferencije za štampu

37.01 Stadioni moraju da ispunjavaju sledeće zahteve u vezi sa sobama za konferencije za štampu:

<table>
<tr><th>Kategorija</th><th>Lokacija i pogodnosti</th><th>Minimum broj mesta</th></tr>
<tr><td>1</td><td>Ako ima dovoljno prostora, soba za konferencije za štampu mora da bude u okviru stadiona. Ona može biti deo radne zone za medije.</td><td>/</td></tr>
<tr><td>2</td><td rowspan="2">Soba za konferencije za štampu mora da bude na raspolaganju unutar stadiona. Ona može biti deo radne zone za medije, i mora da bude opremljena jednim dugačkim centralnim stolom i podijumom, platformom za kameru, ozvučenjem (mikrofoni, zvučnici i razvodnici) i rasvetom adekvatnom za vršenje prenosa.</td><td>20</td></tr>
<tr><td>3</td><td>30</td></tr>
<tr><td>4</td><td>Soba za konferencije za štampu mora da bude unutar stadiona. Mora da bude opremljena jedim dugačkim centralnim stolom i podijumom, platformom za kamere dovoljno velikom da bi moglo da se smesti najmanje 8 kamera, ozvučenjem (mikrofoni, zvučnici i razvodnik sa minimum 16 izlaza) i rasvetom adekvatnom za vršenje prenosa.</td><td>50</td></tr>
</table>

Član 38 – Miks zona

38.01 Stadioni moraju imati jednu zonu između svlačionica i zone rezervisane za autobuse ekipe koja može da se pretvori u miks zonu u kojoj akreditovani predstavnici medija mogu da intervjuišu igrače posle utakmice.

38.02 Pored toga miks zona mora da ispunjava sledeće zahteve:

Kategorija	Dodatni zahtevi
1 do 3	/
4	Da bude natkrivena i dovoljno prostrana da bi moglo da se smesti najmanje 50 predstavnika medija.

V – Zaključne odredbe

Član 39 – Nepoštovanje pravilnika

39.01 Svako kršenje ovog pravilnika UEFA može da kazni u skladu sa Disciplinskim pravilnikom UEFA.

Član 40 – Aneksi

40.01 Svi aneksi čine sastavni deo ovog pravilnika.

Član 41 – Primena

41.01 Administracija UEFA ima pravo da usvoji smernice, uputstva, direktive, priručnike, vodič i sva druga sredstva da bi pomogla u primeni ovog pravilnika.

41.02 Savezi i klubovi će biti redovno izveštavani o postojanju i izdavanju navedenih informativnih sredstava putem cirkularnih pisama.

Član 42 – Merodavan tekst

42.01 U slučaju bilo kakvog neslaganja u tumačenju ovog pravilnika između verzija na engleskom, francuskom ili nemačkom jeziku, merodavna je verzija na engleskom jeziku.

Član 43 – Usvajanje, stupanje na snagu i ukidanje

43.01 Ovaj pravilnik odobren je od strane Izvršnog odbora UEFA na sastanku održanom 16. decembra 2024. godine.

43.02 Pravilnik stupa na snagu 01. juna 2025.

43.03 Ovaj pravilnik zamenjuje *Pravilnik UEFA o infrastrukturi (izdanje 2018)*.

Za Izvršni odbor UEFA:

Aleksander Čeferin	Theodore Theodoridis
Predsednik	Generalni sekretar

Lozana, 16. decembra 2024.

Aneks A: Organizacija terena

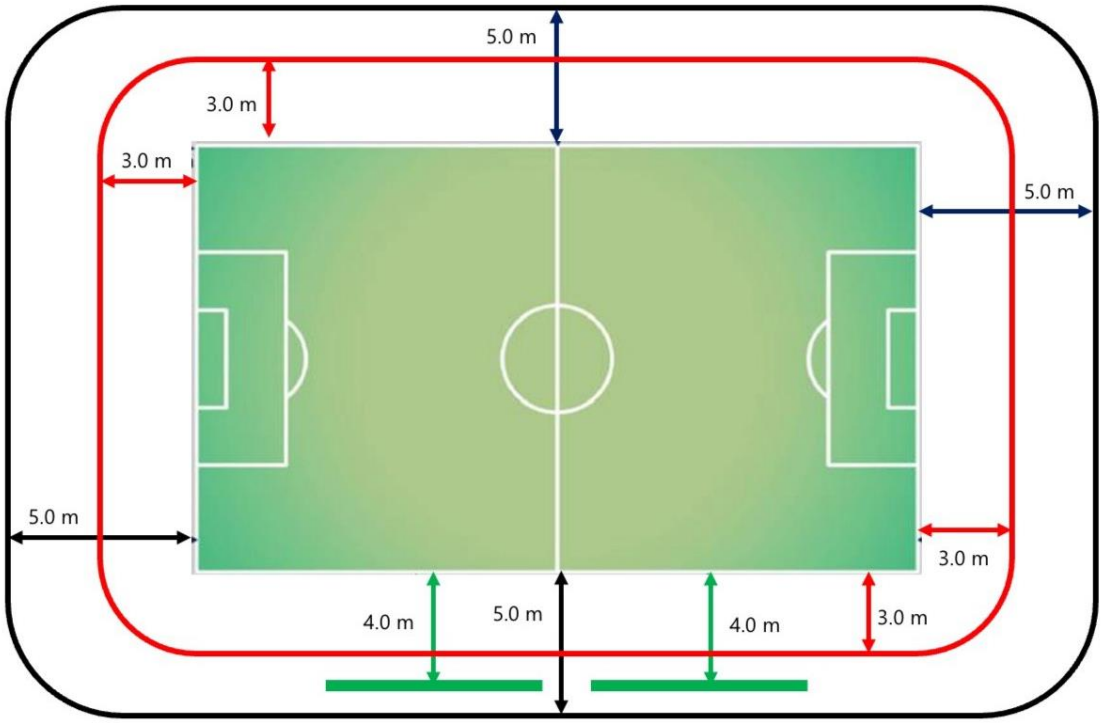

Minimalno rastojanje za strukturne elemente i fiksnu opremu pored terena, uključujući reklamne panoe.

Minimalno rastojanje za klupe ekipa

Preporučen minimum rastojanja za strukturne elemente kako bi se omogućio prostor potreban za fiksnu opremu i operacije pored terena, uključujući reklamne table